

Utbildningsdepartementet
Gymnasieenheten
103 33 Stockholm

Tre nya skolmyndigheter

Arbetsgivarverket har inbjudits att lämna remissvar avseende Skolmyndighetsutredningens betänkande Tre nya skolmyndigheter (SOU 2007:79).

En ny myndighetsstruktur föreslås införas från den 1 juli 2008. Den innebär att statens ansvar för skolfrågorna samlas i tre nya skolmyndigheter med tydliga och avgränsade uppgifter: Skolinspektionen, Skolverket och Myndigheten för specialpedagogik.

Med anledning härav vill Arbetsgivarverket anföra följande. Den föreslagna omstruktureringen är omfattande. Arbetsgivarverket vill därför framhålla vikten av att beslut fattas i så god tid att berörda myndigheter får tillräckligt med tid på sig för att fullgöra de skyldigheter som enligt lagar och avtal åligger myndigheterna i samband med omstruktureringar.

Arbetsgivarverket vill särskilt peka på myndigheternas skyldighet att förhandla med arbetstagarorganisationerna innan beslut fattas om uppsägning p.g.a. arbetsbrist. Förhandlingsskyldigheten avser bl.a. frågor om omplacering samt frågor om turordningskretsar och arbetstagarnas placering där. Vidare har myndigheterna en skyldighet att i god tid varsla länsarbetsnämnden (efter 1 januari 2008 Arbetsförmedlingen) innan driftsinskränkningen genomförs, upprätta riskbedömningar enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1 samt upprätta kontakter med Trygghetsstiftelsen. Hela processen från varsel och förhandling till uppsägning tar ofta flera månader i anspråk.

En annan fråga som bör uppmärksammas i detta sammanhang är uppsägningsförbudet i samband med verksamhetsövergång, 7 § 3 stycket lag (1982:80) om anställningsskydd (LAS). Uppsägningsförbudet innebär sammanfattningsvis att överlåtaren inte får vidta uppsägningar för förvärvarens räkning. Utredningens förslag till omstrukturering innebär i flera situationer att frågan om verksamhetsövergång enligt 6 b § LAS kommer upp. Innan berörda myndigheter kunnat kartlägga vilken verksamhet och i förekommande fall vilka arbetstagare som omfattas av verksamhetsövergången råder således ett principiellt förbud mot att säga upp de arbetstagare som kan komma att omfattas av verksamhetsövergången.

Även detta är en omständighet som i vissa delar kan fördröja myndigheternas möjlighet att genomföra omstruktureringen.

Mot bakgrund av ovan nämnda krav bör det övervägas om de föreslagna förändringarna är möjliga att genomföra fr.o.m. den 1 juli 2008.

Utredningen rekommenderar att en tillfällig och för ändamålet övergripande förhandlingsstruktur skapas, med uppgift att inventera och överbrygga personalkonsekvenserna. Utredningen föreslår vidare att det centrala förhandlingsorganet bör vara sammansatt av representanter från de centrala parterna, det vill säga Arbetsgivarverket och huvudorganisationerna.

Arbetsgivarverket avvisar tanken på att ett centralt förhandlingsorgan sammansatt av representanter från Arbetsgivarverket och de fackliga huvudorganisationerna bör inrättas. Ett sådant centralt förhandlingsorgan skulle varken ha behörighet eller den kunskap om de enskilda verksamheterna som krävs, för att kunna ta över förhandlingsskyldigheten från myndigheterna. Det finns då risk för att inrättandet av ett sådant organ skapar stor osäkerhet kring ansvar och arbetsfördelning och mellan de ansvariga myndigheterna och förhandlingsorganet.

Av 11 § lag (1976:589) om medbestämmande i arbetslivet (MBL) framgår att myndigheten är förhandlingsskyldig med lokala arbetstagarorganisationer innan myndigheten fattat beslut om viktigare förändring av sin verksamhet. Av 14 § MBL framgår vidare att om enighet inte uppnås vid de ovan nämnda lokala förhandlingarna är myndigheten även skyldig att förhandla med centrala arbetstagarorganisationerna, om detta begärs.

Det bör således uppmärksammas att det är de enskilda myndigheterna som är förhandlingsskyldiga enligt MBL. Detta är ganska naturligt eftersom det är de enskilda myndigheterna som genom sin kunskap om den egen verksamhet bäst kan bedöma vilka konsekvenser utredningens förslag leder till i respektive organisation. En annan sak är att den enskilda myndighet som behöver stöd i sitt förhandlingsarbete kan ta kontakt med Arbetsgivarverket för att få råd och stöd.

Arbetsgivarverket avstår i övrigt från att yttra sig.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Göran Ekström. I den slutliga handläggningen deltog t.f. enhetschef Per Stengård, arbetsrättsjurist Bengt Johansson, rådgivare Ken Johnsson samt föredragande rådgivare Ana Gnospelius.

Göran Ekström

Ana Gnospelius